

Op plekken waar elektriciteitskabels en gasleidingen dicht bij elkaar liggen bestaat het risico van zoutzuurvorming. Aan de hand van een incident uit de praktijk maakt deze flyer duidelijk wat er met zoutzuurvorming bedoeld wordt, wat de gevaren ervan zijn en hoe je het kunt herkennen.

Wat gebeurt er?

Een elektromonteur wordt naar een storing in een woonwijk gestuurd. Hij lokaliseert de storingslocatie en ziet dat een verbindingsmof van een elektriciteitskabel kapot is gegaan. Tijdens het opgraven van deze mof merkt hij dat het niet om een normale storing gaat. Door de elektriciteitsstoring is ook een gasleiding beschadigd. Tegen de mof ligt een PVC-gasleiding. Deze leiding bevat een brandplek met een gat erin. Hij ruikt een vreemde geur en hoort het gas naar buiten stromen. De monteur stopt direct met graven en brengt zichzelf snel in veiligheid. Daarna belt hij zijn werkverantwoordelijke (WV) en wordt de storingsdienst Gas gebeld.

Hoe kon dit gebeuren?

De elektriciteitskabel en de gasleiding lagen tegen elkaar aan in de sleuf, terwijl er minimaal 30 cm afstand had moeten zijn.

Een slechte verbinding in de mof is door een hoge belasting erg heet geworden en is gaan knetteren. Later onderzoek heeft aangetoond dat de temperatuur hierbij is opgelopen tot boven de 190 graden. Bij dit soort temperaturen begint PVC te smelten en te ontleden. Daarbij ontstaat zoutzuurgas. Dat gas tast materialen aan, vooral kunststofsoorten zoals POM. Deze aantasting kan voor beschadigingen aan gasleidingen en -componenten zorgen, waarbij giftige dampen vrijkomen.

Foto: door zoutzuurgas aangetast gascomponent

Foto's: door zoutzuurgas aangetaste gasleidingen

Aandachtspunten en maatregelen

Het is belangrijk dat je een zoutzuurincident snel herkent. Dit vanwege het vrijkomen van giftige stoffen en de (mogelijke) aantasting van gasleidingen. Als je het op tijd herkent, moet je snel de juiste veiligheidsmaatregelen treffen. Dat is niet alleen voor jouw veiligheid, maar ook die van collega's en omwonenden.

Hoe herken je een zoutzuurincident?

Let op deze aanwijzingen:

- Je ruikt een penetrante, bittere geur.
- Er komt damp uit de bodem.
- Je ogen raken geïrriteerd.
- Je keel of luchtwegen voelen branderig.
- Je wordt misselijk of duizelig.

Maatregelen bij een zoutzuurincident

Heb je te maken met een (mogelijk) zoutzuurincident? Handel dan als volgt:

- Loop tegen de wind in weg.
- Houd een veilige afstand aan.
- Stel de omgeving veilig.
- Neem direct contact op met jouw WV.

Reflectie- en discussievragen

- Heb jij wel eens een zoutzuurincident meegemaakt?
 - Zo ja: hoe kwam je er toen achter dat het om een zoutzuurincident ging?
 - Zo nee: wist je wat zoutzuurgas is en welke risico's het heeft voor gasnetten?

Vragen over deze flyer of gasincidenten? Mail naar werkgroep@incidenten.net